

Beszámoló a Magyar Hadtudományi Társaság 2021. évi tevékenységéről. (tervezet)

A Magyar Hadtudományi Társaság (továbbiakban: MHTT, Társaság) 2020. évi Beszámolóját és a 2021. évi Munkatervét az Elnökség 2021. február 09-i ülésen fogadta el, de a Covid 19 vírus okozta veszélyhelyzet miatt az online keretek közt megtartott Küldöttgyűlés csak 2021. június 04-én hagyhatta jóvá. 2020. évi Munkatervünk kiemelten kezelte a **Társaság** megalakulásának **30 éves évfordulóját**, mint ünnepi ülést, melyet végül is **2021. június 29-én** méltó körülmények között tarthattunk meg a Stefánia Palotában. Az év során több rendezvényt online formában szerveztünk meg, tovább folytatódott a „*home office*” működés Társaságunknál. A nehézségek ellenére a Társaság 2021. évi tevékenységét átlagos aktivitásúnak értékeljük, amely még további taglétszám- és tagdíj bevétel növekedést is eredményezett. A 2021 szeptemberi és novemberi Elnökségi üléseinken elfogadtuk a Társaság Alapszabályát és Szervezeti- és Működési Szabályzatát módosítását meghatározó alapelveket, illetve a módosítás fő irányait. A hadtudomány társadalmasításának programja részeként több civil rendezvényen vettünk részt, jelenlétünkkel tovább öregbítettük a Társaság jó hírnevét.

A 2021. évre megfogalmazott feladatok megvalósítása az alábbiak szerint történt:

- A kutatási feladatok végzése a múlt évben is kiemelt feladata volt a Társaságnak. 2020. július 01-jén, **KoronaHR** címmel, a Humán Szakemberek Országos Szövetsége (HSZOSZ), az Országos Humánmenedzsment Egyesület (OHE) és a Magyar Hadtudományi Társaság (MHTT) kezdeményezésére és támogatásával, tizenhat magyarországi és határon túli egyetemek kutatóinak összefogásával, kutatás indult arról, hogy milyen módon reagál a hazai vállalati/intézményi szféra emberi erőforrás-menedzselési gyakorlata, a kialakult pandémia okozta veszélyhelyzetben. A Társaság az NKE szakértőinek bevonásával kutatócsoportot (vezetők: Krizbai János és Hegedűs Henrik) hozott létre, amely sajnálatosan, a belügyi és a honvédelmi szféra ez irányú szakmai tevékenységét objektív okoknál fogva nem tudta vizsgálni. Ennek ellenére az országos és a határon túli kutatás eredményeit folyamatosan közzétettük az MHTT (www.mhht.eu) honlapján.. Több publikáció is megjelent ebben a témában, magyarul és angolul, a Vezetéstudományban, a Hadtudományban, Szlovákiában és Romániában.
- **NATO 2030 konferencia** 2021. október 27-én került megrendezésre. A konferencia négy panelből állt össze. Az első szekcióban Dr. Szenes Zoltán köszöntője után elsőként Dr. Németh Gergely helyettes államtitkár ismertette a NATO és Magyarország időszerű kapcsolatát. A második szekció moderátora Kis-Benedek József volt, az MHTT

Nemzetbiztonsági Szakosztályának elnöke. A három előadó, a Külügyi és Külgazdasági Minisztérium kibertér koordinátora, Horváth Péter Tamás, a terror- ellenes koordinátor Turai Zoltán és a hibrid koordinátor Marosfi Gábor voltak. Bemutatták a KKM szervezetét, és a saját hatáskörükbe tartozó feladatokról és kihívásokról beszéltek. A harmadik szekció moderátora Hegedűs Henrik az MHTT alelnöke volt. Első előadó Hegedűs Ernő a Multi Domain Operation hadműveleti koncepció kutatását mutatta be a NATO Joint Air Power Competence Centre-nél, különös tekintettel, a légierelemre és a Magyar Hadtudományi Társaság részvételére a JAPCC nemzetközi tudományos rendezvényein. A nemzetközi tudományos kutatási részvételre is törekvő Magyar Hadtudományi Társaság (MHTT) Légierő Szakosztály az utóbbi években több alkalommal vett részt Európa legrangosabb katonai repülési konferenciáján, amelyet a NATO Joint Air Power Competence Centre (Összhaderőnemi Légierő Tudásközpont, JAPCC) szervez évente Essenben, Németországban.

- **A gyakorlatias tisztképzése a jövő** A világ egyik leginkább gyakorlatorientált tisztképzése a Hadtudományi és Honvédtisztképző Karon zajlik, a honvéd tisztjelöltek tanulmányaik alatt egy tanévnyi időt töltenek gyakorlatokon – hangzott el a tisztképzés megújításáról rendezett szakmai konferencián a Ludovika Főépület Széchenyi Dísztermében. A rendezvényt **Dr. Szabó Miklós altábornagy, hadtörténész, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem volt rektorának emlékére ajánlották a szervezők** A konferencia célja egy olyan vitaindító sorozat elindítása volt, amely segítheti a Magyar Honvédség Parancsnokságát, döntéshozóit abban, hogyan alakítsák a tisztképzést a változó világban, új körülmények között – mondta megnyitójában Csikány Tamás dandártábornok, az MTA Hadtudományi bizottság elnöke, az NKE tudományos rektorhelyettese. A konferencián Szenes Zoltán ny. vezérezredes, a Magyar Hadtudományi Társaság elnöke a katonai felsőoktatás átszervezését generáló, motiváló tapasztalatokat mutatta be, amelynek végeredményeként előbb létrejött a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem (ZMNE), majd a folyamat végén a ma ismert forma, a Nemzeti Közszerületi Egyetem (NKE).
- **Robothadviselés:** Magyarországon évente tízezres nagyságrendben használnak pilóta nélküli légi járműveket, amelyek katonai célú használatban is megjelentek. Az egyik ilyen eszközről kaphattak információt a robothadviselés tématerületének szakértői. A magyar cégek által fejlesztett gépet egy elektromos katapult lövi fel és nemcsak repülőtérről, hanem bármilyen terepről indítható, ami forradalmi áttörést jelent a hadviselésben. A Magyar Hadtudományi Társaság és a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar (HHK) robothadviselés konferenciáját november 24.-én tartották.
- **MHTT a kőbányai napokon** 2021. augusztus 28. - 29.-én Kőbányán, Budapest X. kerületében tizenegyedik alkalommal került megrendezésre a **Rendvédelmi Napok** eseménysorozata.. A rendezvényen olyan civil szervezetek – így az MHTT is-bemutakoztak, amelyek szakmai, tudományos tevékenységükkel közvetlenül vagy közvetve hozzájárulnak a lakosság biztonságérzetének, -tudatának javításához, ismereteinek bővítéséhez. A két napos rendezvényen közel 6000 fő vett részt. Szervezők voltak: Hegedűs Henrik, Szabó Gyula, Hegedűs Ernő.
- Képviselte az MHTT magát (előadók: Hegedűs Henrik, Horváth Attila) a **VEAB Gazdaság-, Jog – és Társadalomtudomány Szakbizottságának** konferenciáján, amelynek témája a technológiai fejlődés, a logisztikai ellátási láncok, és a munkavállalókra gyakorolt hatások voltak. A konferencia a 17. OGIK Országos Gazdaságinformatikai Konferencia „A gazdaság és az informatika új kihívásai a Covid-19 után és az Ipar 5.0 előtt” című rendezvény társkonferenciájaként került megrendezésre, amelyet Turcsányi Károly, az MTA LOAB elnöke vezetett.

- A Hadtudomány a XXXI. évfolyamában, 2021-ban, 4 nyomtatott számban jelent meg, 528 oldalon. Emellett továbbra is gondoztuk az éves online kiadványt (E szám), amelyben 20 tanulmány látott napvilágot, 260 oldalon. Így a XXXI. évfolyam nyomtatott és E számában mindösszesen 51 tanulmány és 18 nem lektorált közlemény (Fórum, A Társaság hírei, Szemle) jelent meg 808 oldalon, amelynek adatait az alábbi táblázat mutatja:

	2021/1.	2021/2.	2021/3.	2021/4.	2021/E	2021 összesen
Terjedelem oldalszámban	136 oldal	128 oldal	128 oldal	156 oldal	260 oldal	808 oldal
Lektorált tanulmányok (db)	7	7	8	9	20	
Nem lektorált közlemények (db)	5	6	5	2	–	

- A Hadtudomány 2021. évi XXXI. évfolyamban is sikerült valamennyi rovatot tartalommal (tanulmánnyal) megtölteni, változó intenzitással. Öröndetes fejlemény, hogy a legtöbb tanulmány, szám szerint 12 db a Hadművészet rovatban jelent meg, amit a Biztonságpolitika (11), a Társadalomtudomány (7), a Honvédelem (6) rovat követ, és működik a Szemle (7 recenzió), valamint ha csak egy tanulmány erejéig, a Katonai műszaki tudományok rovat is. A folyóirat hagyományai folytatva, a tagság folyamatos tájékoztatása céljából a Fórum és A Társaság hírei rovatban beszámoltunk a Magyar Hadtudományi Társaság 2021. évi beszámoló küldöttgyűléséről és 30. évfordulós ünnepi kibővített elnökségi üléséről, a Társaság néhány rendezvényéről, és bemutattuk a 2021. évi Tanárky-díjasát. A folyóirat iránti érdeklődés (szerzői és olvasói) változatlanul nagy, aminek mutatója a „remittenda” példányok alacsony száma és a Szerkesztőségbe beérkező kéziratok mennyisége. A megnövekedett feladatok és a nemzetközi elvárások a folyóiratot működtető humán erők megerősítését, új tagok bevonását igényelték a szerkesztőségbe (1 fő angol nyelvi szerkesztő, 1 fő online szerkesztő). Ez indokolta új tagok (köztük három külföldi tudós professzort) kooptálást a Szerkesztőbizottságba is. A folyóirat 2021-ben nyomtatott számonként 750-750 példányban jelent meg. Ezek a példányok az MHTT tagsága, a szakkönyvtárak és kutatóhelyek (Nemzeti Közszolgálati Egyetem Központi Könyvtár és Levéltár, Hadtörténeti Intézet és Múzeum könyvtára stb.) könyvtárai és szakemberei, valamint a szerzők körében lettek terjesztve, döntő részt tisztelet- és kötelepéldányként, kisebb részt előfizetéssel. A folyóirat finanszírozását 2021-ben az MHTT tagságának tagdíjaiból befolyó bevételek, a Honvédelmi Minisztérium, az MTA és a Nemzeti Kulturális Alap támogatása biztosította, összesen mintegy 4.000.000,- forint összegben, melyből 800.000–800.000 forintot az MTA és az NKA támogatása, 2.000.000,-forintot a HM támogatása fedezett. Úgy értékeljük, hogy a Hadtudomány 2021-

ban megerősítette helyét a tudományág hazai mértékadó folyóiratainak élmezőnyében, és határozott lépéseket tett az OJS bevezetése által a nemzetközi térbe történő kilépés felé.

- Az **MHTT 30 éves** évfordulójának tiszteletére a közösségi média felületein meghirdettük 2021-ben, az „*MHTT története képekben és eseményekben*” hírfolyamot. Bemutattuk a Társaság megalakulásának körülményeit, volt és jelenlegi elnökeit, a „*Hadtudomány*” c. tudományos folyóiratunk szerkesztőbizottságának elnökeit, főszerkesztőit. Bemutakoztak a Szakosztályok, Klubok és Tagozatok. Sajnos nem sikerült teljes körűen elérmünk, hogy a Társaságunk mind a 24 szervezeti egysége „*megmutassa*” magát a nyilvánosság előtt.
- A Társaság jól bevált gyakorlatának megfelelően 2021-ben, mint ahogyan a korábbi években is, két pályázatot hirdettünk meg. Az egyik a hagyományos, 30 éve működő „*Cikkpályázat*”, amelyre a felhívás 2021 márciusában jelent meg. Sajnos a tudományos cikkpályázatunkra összesen **4 tanulmány** érkezett be, ezek közül egy pályázónak ítélte oda az **I. Díjat** (bruttó 80.000 Ft.-), a szakmai grémium, melyet az elnökség is tudomásul vett. Hasonlóképpen, kevésbé volt sikeres a „*Hadtudomány Ifjú Tudósa*” meghívásos pályázatunk, amelyre, határidőre csak **6 pályamű** érkezett be, a 15 meghívott középiskolából, mindez természetesen a pandémiás körülményekre és okokra is visszavezethető. A 6 pályamű közül, **NATO kategóriában egy I. és egy II. díjat, haditechnikai kategóriában is egy I. és egy II. díjat** ítélte oda a szakértőkből álló zsűri.
- A COVID okozta veszélyhelyzet ellenére igen pozitívként értékelhetjük a Társaság szervezettségének fenntartását, a fiatalítás folytatását, a Társaság pénzügyeinek, illetve finanszírozhatóságának stabilizálását. Taglétszámunk 2021. december 31-én **630 fő** volt, 5 fő halálozott el. 2021-ben az újonnan belépők száma 50 fő volt, akik közül 21 fő 40 év alatti. 2021-ben befizetett tagdíj összege 2.727.500 Ft.-t ért el. Az adó 1%-ból a Társaság 123.673 Ft.-al részesedett. A 2021. évi bevételi és kiadási sarokszámok az alábbiak szerint teljesültek: 13,796 millió Ft bevétel, 11,705 millió Ft kiadás, 2,090 millió Ft eredmény. 2021-ben először adtunk be pályázatot a Nemzeti Kulturális Alaphoz 1.4 millió forint összegben, amely szintén 800.000 Ft.-ban realizálódott a tárgyévben. A Társaság anyagi helyzete lehetővé tette, hogy 2021-ben egy Tanárky-díj és egy Korponay-díj is kiadásra került, az alábbiak szerint: **Tanárky- díj:** Munk Sándor, **Korponay-díj:** Urbanovics Anna. A 30 éves jubileumi ünnepi ülésen megteremtettük annak a feltételét, hogy két Díjazottunknak (Munk Sándor, továbbá Tóth Bence, előző évről áthúzódó) méltó módon adhattuk át az elismeréseket, a 30 éves rendezvényünkön. A 2020-as évről áthúzódó előadását Tóth Bence, Teknős László és a 2021-es év kitüntetettjei, Urbanovics Anna 2021-ben tartotta meg előadását egy Workshop keretében, a HHK Könyvtár, Tudós Kávézójában, a „Mai NATO” címmel megjelent könyv bemutatójával együtt.
- A Társaság működésének pénzügyi biztosítása folyamatos volt. Tartozást nem hoztunk át 2022-re, köszönhetően a HM által, 2021 decemberében biztosított 2.000.000 Ft.-os pótlólagos forrásnak.
- A beszámolási időszakban, az Elnökség februárban, májusban, szeptemberben és novemberben ülésezett jelenléti, online, illetve hibrid formában. Az elnökségi ülések első összehívásra határozatképesek voltak, a megszavazott határozatok biztosították a folyamatos és demokratikus működést. Az elnökségi üléseket megelőzően ülésezett az Intézőbizottság is, így az elnökség elé megfelelően előkészített beszámolók, tájékoztatók, programjavaslatok és határozati javaslatok kerültek ez évben is.
- A Magyar Hadtudományi Társaság tevékenységének megjelenése továbbra is folytatódott az **interneten és a közösségi médiában 2021-ben** A társaság kommunikációs tevékenysége próbált méltó lenyomata lenni a honlap (www.mhtt.eu) és a Facebook, valamint az instagram oldal is. A látható statisztikai összegzések alapján megállapítható, hogy a két évvel ezelőtt megkezdett és szisztematikusan folytatott aktív kommunikációs tevékenység hatására az MHTT egyre láthatóbbá vált a közösségi médiában. Ennek egyik számszerűsíthető

eredménye, hogy 2021. év végén köszönthettük az MHTT Facebook oldalának 2000. követőjét. Ez MHTT alaptevékenységét bemutató kommunikációs tevékenység mára már elérte azt a szintet, hogy érzékelhető módon pozitívan hat vissza a Társaság működésére, így képessé vált a szociálpszichológiából jól ismert szociális facilitációs szerep megvalósítására.

- A **Társaság szervezeti életének** alapvető színterei a szakosztályok, klubok és tagozatok. A COVID okozta körülmények ellenére, átlagon felüli munkát végzett a Légierő Szakosztály, a Katasztrófa- és Polgári Védelmi Szakosztály, az Elektronikai, Informatikai és Robotikai Szakosztály, a Dél-dunántúli Tagozat, a **Kápolnai Pauer István Ifjúsági Klub**. A fiatalítást illetően a vezetés továbbra is kiemelten fókuszált az Ifjúsági Klub működésére.
- Az **MHTT Légierő Szakosztálya** az év során 3 kontakt szakosztályülést tartotta tervezett előadásokkal. Az LSZO 2021. év fő erőfeszítése a tudományos publikációk létrehozására irányult. Az LSZO tagjai nagyszámú cikket jelentettek meg a Repüléstudományi Közlemények, a Haditechnika, illetve a Hadtudomány és a Katonai Logisztika, stb. folyóiratokban, emellett a szakosztály tagjai többször szerepeltek a médiában. Az LSZO tudományos tevékenysége, egy többéves kutatáson alapul, melyet az NKE Katonai Repülő Intézete és Magyar Hadtudományi Társaság Légierő Szakosztálya szervezésében a GINOP-2.3.2-15-2016-00007 azonosító számú: „A légiközlekedés-biztonsághoz kapcsolódó interdiszciplináris tudományos potenciál növelése és integrálása a nemzetközi kutatás-fejlesztési hálózatba a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen (VOLARE)” elnevezésű uniós finanszírozású, repülő szakmai projekt féldíós kutatási eredményeinek bemutatásával. 2021-ben nyílt ismét nemzetközi tudományos együttműködési lehetőség, a JAPCC-nél az MHTT számára, amikor 2021. március 24-25. között megrendezésre került az online „JAPCC Think-Tank Fórum” Essenben. A NATO Összhaderőnemi Légierő Tudásközpont rendezvényén az MHTT LSZO is részt vett két fővel: Hegedűs Ernő és Hennel Sándor. Az LSZO korábban is kötelességének érezte és érzi ma is, hogy támogassa *Szentnémedy Ferenc vk. ezredes, légierő teoretikus* sírjának gondozását a Farkasréti temetőben, akinek szakmai-tudományos életútját tagtársunk, Koncz Imre dolgozta fel.
- Az **Elektronikai, Informatikai és Robotikai Szakosztály**, a bevezetőben részletezett nagy konferencián (HHK-MHTT) túl, 2021. május 28-án a Tavaszi Szél országos doktorandusz konferencián Katonai műszaki szekcióban Németh András látta el a szekció vezetői teendőket, míg Bodnár István, Marlok Tamás, Kiss Adrienn tagtársuk előadást tartott. 2021. augusztus 27-29. között a szakosztály tagjai részt vettek, a Nemzetközi Repülőnap és Haditechnikai Bemutatón az MHP Kiber Szemléltetés az NKE HHK közös bemutatópontján a Szabó András tagtársunk által tervezett kiberfizikai oktatókönyvet bemutatásában. 2021. november 10-én a Stefánia Palota Honvéd Kulturális Központban 21. alkalommal került megrendezésre az „Infokommunikáció 2021” konferencia <https://comconf.hu/>, amely hagyományosan nagy érdeklődés mellett zajlott. A konferencia az MTA Magyar Tudomány Ünnepe 2021. évi rendezvénye is volt. A levezető elnöki teendőket Fekete Károly és Tóth András látta el.
- A **Védelemgazdasági- és Logisztikai Szakosztálynak**, 2021-ben a COVID járvány miatt nem volt szakosztályrendezvénye. Az MHTT rendezvényein a szakosztály tagjai által képviseltette magát mind online, mind pedig jelenléti formában.
- A **Belügyi Szakosztály** tagjai az egyetemen felkészítő tanárként, konzulensként, bírálóként, szekció zsűri-elnökként, zsűritagként és szervezőként részt vettek a 2021. évi tavaszi és őszi kari TDK megrendezésében, valamint az országos TDK-n való részvételre történő felkészítésben. Az elmúlt évben a koronavírus-világjárvány hazai alakulásának függvényében a Szakosztály tagjai - elsősorban az év első felében - online és személyes részvétellel megrendezésre kerülő rendezvényeken is részt vettek előadóként, szervezőként vagy hallgatósággént (pl. Fire Engineering & Disaster Management Pre-recorded International Scientific Conference, Rendészet a rendkívüli helyzetekben – húsz éves a Szent László napi

konferencia, Természeti Katasztrófák Csökkentésének Világnapja Nemzetközi Tudományos Konferencia, Tűzvédelmi Mérnöki és Katasztrófavédelmi Nemzetközi Tudományos Konferencia, Első Országos Interdiszciplináris Éghajlatváltozási Tudományos Konferencia).

- A **Biztonságpolitikai Szakosztály** vezetőségének összetétele 2021 szeptemberében megváltozott, Nagy Lászlót az elnöki pozícióban Wagner Péter váltotta. Titkár: Vogel Dávid, tagok: Mező András, Nagy László, Vajkai Edina lett. 2021 májusában a szakosztály (Nemzetbiztonsági szakosztály együttműködésével) szervezte meg a Társaság központi rendezvényét „Az Egyesült Államok kül- és biztonságpolitikai kilátásai Donald Trump elnöksége után” címmel. A nyitóelőadást Dr. Németh Gergely, a Honvédelmi Minisztérium védelempolitikáért felelős helyettes államtitkára tartotta, amelyet két tudományos előadás (Csiki Varga Tamás és Csizmazia Gábor), és két panelbeszélgetés követett, többek között a szakosztály tagjainak a részvételével (Szenes Zoltán, Wagner Péter). Nagy László, a szakosztály volt elnöke állította össze a Társaság jubileuma alkalmából kiadásra került „30 éves a Magyar Hadtudományi Társaság” című kiadványt. A kiadványt pdf formátumban eljuttattuk a Társaság tagjainak. .
- A **Geoinformációs Szakosztály**, kiemelt feladata volt 2021-ben a konferenciák szervezése, illetve azokon való részvétel: ACO SHAPE MC ACOMEX WG Szövetséges Hadművelési Parancsnokság Meteorológiai és Oceanográfiai Információcsere Hálózat Munkacsoportja (ACOMEX WG), Közép-európai METOC adatcsere (CEMDE) ülés szervezése, 2021. 10. 18-20., Budapest. Online szervezésű konferenciák voltak Geoinformációs (honvédelmi célú) fejlesztések, feladatok aktuális kérdései. Geoinformációs Konferencia szervezése, MH GEOSZ, Budapest, 2021. november. 23. Konferencia részvétel: I. Interdiszciplináris Éghajlatváltozási Tudományos Konferencia, Magyar Éghajlatváltozási Tudományos Testület (HuPCC), Budapest, 2021. április 12-14. (online). ESRI Felhasználói Konferencia, GDI Magyarország Kft., Budapest, 2021. szeptember 30. (online). Az IPCC (Éghajlatváltozási Kormányközi Testület) hatodik éghajlati értékelő jelentésének (AR6) megjelenése – 47. Meteorológiai Tudományos Napok, Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 2021. október 28. (online). Robothadviselés 19. Tudományos Konferencia, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2021. november 24. V. Orvosmeteorológiai Konferencia, Magyar Meteorológiai Társaság, Budapest, 2021. december 9-10. (online).
- A **CIMIC Szakosztály** vezetése 2021-ben változott, Boldizsár Gábor szakosztályelnököt Remek Éva váltotta fel. A szakosztály 2021.01.20-án meglátogatta az MH CKELMK-t és es kihelyezett szakosztályülést tartott (Szentendre, CKELMK) A program első felében Hangya Gábor ezredes úr a Civil-Katonai Együttműködési és Lélektani Művelési Központ múltjáró és jövőjéről szóló előadását tartotta meg, ezt követően Remek Éva a szakosztály 2021-es terveit ismertette. Az év végén a szakosztály elnöke 2021-es tevékenységét elemezve, kitért azokra a programokra, melyek a járványügyi helyzet és a folyamatban lévő szervezeti átalakulások miatt nem voltak megvalósíthatók.
- A **Hadtörténelmi Szakosztály** működésében a 2021-es évben is az online tartalmak kaptak kiemelt szerepet. A vírushelyzethez kapcsolódó enyhítéseknek köszönhetően sikerült több jelenléti konferenciát is megtartani. Dr. Kovács Vilmos, a MHTT Hadtörténelmi Szakosztályának elnöke több előadást tartott („Harminc éve távoztak a szovjet csapatok Magyarországról”, VIII., hadtörténész sörest” és „Győr haza szolgálatában” című tudományos konferenciák). Az online videótartalmak mellett az Ars Militaria blogon is jelentek meg ismeretterjesztő cikkek 2021. első félévében. A szakosztály javaslata alapján sor került a „Magyar Hadtudományi Társaság szakértője” címének odaítélése prof. Dr. Szakály Sándor számára. A kommunikációban az Internetenes a YouTube és Facebook- csatornák kaptak hangsúlyt. Május 21-én, a honvédelem napján indult a HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, valamint a honvedelem.hu közös podcastja, a magyar hadtörténelem különböző korszakaiból (Háborús filmek és a valóság –Számvéber Norbert alezredes, szakosztály tag). - Feltöltésre

került a HM Hadtörténeti Múzeum YouTube csatornáján: „Az elrejtett hadsereg” című, a Digitális Legendárium munkacsoporttal közösen készített animációs film: <https://www.youtube.com/watch?v=a6oTjWTQaUI>

- A **Dél-Dunántúli Tagozat** rendezvényeik egy részét hibrid formára tervezte meg, ugyanakkor a betervezett éves konferenciák esetében online módra készültek. A Tagozat tudományos tevékenységének alapját jelentő előadássorozatuk, a Hadtörténeti Esték hibrid módon zajlott, igazodva a rendezvényeink helyszínként szolgáló Pécsi Tudományegyetem szabályozásaihoz. A vezetőség képviselőjében Bene Krisztián elnök és Kiss Márton titkár igyekezett eleget tenni kötelezettségeinek és részt vett a Társaság elnökségi és küldöttgyűlésein (február, június, augusztus, december). A Tagozat tagsága az Újkor elektronikus folyóirat hasábjain 2021-ben huszonkettő cikket publikált. Júniusban közös konferenciát tartottak a Pécsi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalom Kar Romanisztika Intézet Háborús Tudományok Multidiszciplináris Kutatócsoporttal együtt „Új eredmények a hadtörténetből II.” címmel. Az itt elhangzott hét előadás a hadtörténeti kutatások mellett a konfliktusok interdiszciplináris megközelítésének kérdéseivel is egyaránt foglalkozott. Augusztus végén társszervezőként csatlakoztak a „Háború, tájformálás, hasznosítási (Pécs)” címmel megrendezésre került konferenciához. Itt az egyik szekció megszervezését, lebonyolítását és a beérkező publikációk szervezését is elvégezték. Ősszel „A katonai emlékezet alakulása Európában a 20. századi első felében” című kerekasztal-beszélgetést szervezték meg.
- A **Debreceni Tagozatnak** 2021-ben is legfőbb törekvése a fiatalok megszólítása, érdeklődésük felkeltése volt a hadtudományok iránt. Mindemellett kiemelt cél volt- és az ma is, a hadisírgondozás, az I. és II. világháborús hősi halottak listájának bővítése, a Hajdú-Bihar megyei települések veszteséglistájának bővítése, valamint cikkek folyamatos publikálása, akár biztonságpolitikai témakörben is. Martinkovics Katalin titkárszony, Csákvári Sándor és Farkas Gábor százados vezetésével valósult meg az I. és II világháborús kutatások. Mindezekon kívül, a Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium növendékei számára több tagtársuk tartott olyan történelmi és hagyományörző szakkört, amelyekből a hadtudományok iránt érdeklődő diákok is profitálhattak.
- A **Haditechnikai Szakosztály**célja volt 2021-ben, hogy tudományos módszerekkel elemezze és értékelje a haditechnika területén folyó fejlődési irányvonalakat, következtetéseket vonjon le a jelenlegi haditechnikai felszerelés és az új igények között megteremthető interoperabilitásra vonatkozóan. Folyamatosan nyomon követték a haditechnikai K+F eredményeit és a Honvédség új haditechnikai eszközeinek beszerzését.. A 2021-es évre tervezett konferencia megszervezése a pilótánélküli eszközök témakörében a Covid-19 miatt nem volt lehetséges.
- A **Nemzetbiztonsági Szakosztály** tagjai közül, a Társaság online rendezvényén többen részt vettek. Szükségmegoldásként médiában megjelentetett átfogó témát tartalmazó előadásokat (beszélgetéseket) feltették a Társaság honlapjára, erről értesítették a tagságot, így széles közönség számára lehetővé tették az anyag elérését. Gyakran előfordult, hogy szakosztályok rendezvényeiről csak az adott szakosztályok tagjai értesülnek, ezt meg kellene változtatni, különösen, ha online rendezvényekről van szó.
- A **Hírszerzéstörténeti Szakosztály** első megbeszélésükön, 2021. november 10-én, Androvicz Gábor *Boda Dezső budapesti rendőrfőkapitány 25 éves közszolgálati jubileuma és erre készült díszalbuma 1909 volt témát tárgyalták meg.* Második megbeszélésükön, 2021. november 24-én, Lugosi András *Szerelmi háromszögek és feldarabolt hullák: a gyilkosság és emberölés,*

mint város- és társadalomtörténeti probléma 1924–1944, volt napirenden. Harmadik rendezvényükön, 2021. december 15-én: Kopiás András Közlekedési jelek, jelzések, jelrendszerek a XX. század folyamán című előadását hallgatták meg.

- A **Tüzér Szakosztály** a 2021. évre szóló rendezvénytervében foglaltakat, a járványügyi helyzet miatt részlegesen sem tudta végrehajtani. Tovább nehezítette a szakosztály működésének helyzetét, hogy az év második felében a szakosztályelnök és a titkár is vezénlyéssel (nyelvtanfolyam, külföldi kiképzés) távol volt.
- A **Vegyivédelmi és Környezetbiztonsági Szakosztály** tevékenységét az elmúlt évben is viszonylagos stabilitás jellemezte, bár a COVID helyzet miatt sajnálatosan nem sikerült a betervezett rendezvények egy részét megtartani. Kiemelendő viszont Meglécz Miklós „70 éves a Vegyivédelmi Szolgálat” című, a speciális vegyivédelmi képességek felett rendelkező alakulatok múltját is felidéző tartalmas előadása novemberben.
- A **Határőr Szakosztály** kiemelt rendezvénye 2021. június 24-én tartott nemzetközi tudományos konferencia volt, amit „Rendészet a rendkívüli helyzetekben – húsz éves a „Szent László napi konferencia” címmel tartottak. A Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Karon tartott rendezvény célja az volt, hogy tudományos igényességgel áttekintsék mindazokat a társadalmi, állami kihívásokat, amelyek rendkívüli helyzetekben a közrend, a közbiztonság és az államhatár rendje védelmének, a rendészet működésének paramétereit meghatározhatják.
- A **Humánerőforrás- fejlesztési Szakosztály** tervezett rendezvények többsége részben, vagy egészben elmaradt, illetve – a partnerekkel egyeztetve- bizonytalan időre halasztódott. Ennek ellenére kapcsolatot tartottak a Zrínyi 2026 honvédelmi fejlesztési folyamathoz illeszkedve az illetékes minisztériumokkal. Így több felkérést is kaptak elméleti feladatokba való bedolgozásba, részt vettek szakmai konferenciákon, illetve megkeresték a Szakosztályt kutatási feladattal. Folyamatban van több olyan EU munkaerőpiaci projektekhez kapcsolódó feladat, melynek rendezvényei a járvány miatt halasztódtak 2022 -re. Bekapcsolódtak a HM által kezdeményezett “nyugállományú” kutatásba, melynek 2022. évi feladataiba beépítve, rendezvényeket, fórumokat is tartanak. A HM szervekkel egyeztetve részt vesznek több online szakmai fórum munkájában.
- A **Kiss Károly Hadtudományi Klub**, Zrínyi Campuson történő működését 2021-ben beszüntették és összevontuk a Stefánia Palota, Honvéd Kulturális Központ falai között szervezett „Mindenki Hadtudománya” előadássorozattal. Az előadás-sorozat 2021-ben is, a pandémia ellenére színvonalasan működött, rendezvényenként 50 fős állandó létszámmal. A 2021 tavaszán megtartott két előadás (Hegedűs Ernő: A hibrid hadviselés sajátosságai, Kovács László: A kiber-hadviselésről) videófelvétel formájában vált elérhetővé az érdeklődők számára. Az őszi programban – újra jelenléti formában – a következő előadások kerültek megszervezésre: Csiki Tamás: „Az új amerikai elnök és a nemzetközi biztonságpolitikai helyzet”, Németh Gergely: „A magyar védelempolitika fő irányai”, Óvári Gyula: „Az úrállomások (polgári és katonai felhasználása)”, Etl Alex: „Az Egyesült Államok európai katonai jelenlétének jövője”.
- A **Katasztrófa- és Polgári Védelmi Szakosztály** 2021. február 23-án, a szakosztály hét tagja járult hozzá előadásaival a Védelem Online és az NKE RTK Katasztrófavédelmi Intézete angol nyelvű *Tűzvédelmi mérnöki és katasztrófavédelmi – előre felvett – nemzetközi*

tudományos konferenciájához. Az összesen 126 előadó (41 külföldi, 85 hazai) 21 egyetem (16 külföldi, 5 hazai) közreműködésével elkészült 90 előadás került fel a világhálóra. a Katasztrófavédelem „Védelem Tudomány” című online tudományos folyóirata 505 oldalas külön kiadásában. 2021. október 20-án zajlott le a másik kiemelten fontos tudományos rendezvény, amit a Szakosztály az NKE Zrínyi Miklós Laktanya és Egyetemi Campus Dísztermében szervezett a „*Természeti Katasztrófák Csökkentésének Világnapja alkalmából*” a Magyar Rendésztudományi társaság Katasztrófavédelmi Tagozatával, a Magyar Polgári Védelmi Szövetséggel, az MHTT Belügyi Szakosztályával, a Magyar Polgári Védelmi Tudományos Egyesülettel, a Magyar Környezetvédelmi Egyesülettel, a Védelmi Információs Központ Alapítvánnyal, valamint a Katasztrófavédelem Központi Múzeumával együttműködésben. Az előadók és a hallgatók létszáma meghaladta a 100 főt. A konferencia színhelyét a Katasztrófavédelem Központi Múzeumának „A Magyar Polgári Védelem története” című időszakos kiállítása táblói díszítették. A plenáris előadáson 12, a négy szekció ülésen 26 előadás hangzott el figyelemre méltó katasztrófavédelmi és rendvédelmi témákban.

- **A Lahner György Haditechnikai Klub.** Folyamatos programot biztosított a tagoknak és az érdeklődőknek Zoom rendszerben került sor március 10-én az MTA Logisztikai Osztályközi Állandó Bizottságnak „A kutatások kihívásai a pandémiás időszakban és azon túl” című konferenciájára. Ehhez tagjaink közül 5 fő csatlakozott. Turcsányi Károly a konferencia levezető elnöke volt, tagjaik közül ketten kapcsolódtak be a tapasztalatcserébe. Konkrétan felvetődött a Q-s folyóiratokba történő közlés kérdése, amely az egyetemi oktatókat közvetlenül érinti. 2021. október 9-n tartották meg ez évi egyetlen jelenléti programukat: „Kalocsa a katonaváros” címmel. Ennek előkészítésében tagjaik közül többen is részt vettek, a helyi szervezetek közül pedig a hagyományörzők, Cserháti Ákos ny. alezredes és Küü János nyújtottak segítséget. A rendezvény keretében az MHTT volt elnökével, Nagy Lászlóval és Radványi Imrénével megkoszorúzták a kalocsai katonai alakulatok emlékművét. Ezen a szakmai és kulturális programon 39 fő vett részt, az autóbust kedvezményes térítéssel a honvédségtől igényeltük, az útiköltségek egy kisebb részét az MHTT állta a Haditechnikai Szakosztály fel nem használt költségkeretének felajánlása alapján. 2021-n jelentették meg, a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság Műszakiak Bolyai Körének tanulmánykötetét, amelyben Turcsányi professzor két írása jelent meg: „Harckocsik a haderőben – a konstruktőrök és a döntéshozók erkölcsi felelőssége” és a „Háborúról, fegyverekről – etikai nézőpontból” címmel.
- **Katasztrófa és Védelemegészségügyi szakosztály** a COVID okozta járványügyi helyzet és az ebből adódó óriási szakmai leterheltség nem tette lehetővé önálló szakosztályi ülés összehívását, ennek ellenére tagjaikkal folyamatos volt a kapcsolattartás. Fő rendezvényük a nagy sikerrel, magas szakmaisággal 2021. szept. 22-én, a TEK-nél megtartott, a Magyar Katonai-Katasztrófaorvostani Társasággal közös szervezésben a „A COVID-19 pandémia okozta kihívások, a járványügyi veszélyhelyzet egészségügyi és rendvédelmi vonatkozásai” címmel.
- **Szárzöldi Műveleti Szakosztály** a pandémia 3. és 4. hulláma nagymértékben megnehezítette a szakosztályi rendezvények megszervezését és megtartását. Ennek ellenére több alkalommal elektronikus rendszerek alkalmazásával (Teams, Facebook, Zoom) megbeszéléseket, értekezleteket tartottak kiemelkedően a szakosztály ifjúsági tagozat aktív részvételével. A 2021. évben a szakosztály internetes elérhetősége is bővült, mivel létrehozták

a Szakosztály Facebook oldalát. (<https://www.facebook.com/groups/342471277178611>) Az adminisztrátori szerepkört Huber András látja el. Az NKE HHK Kari könyvtára szervezésében lebonyolított „Kutatók Éjszakája” előadásokon aktuális és sokak számottevő érdeklődésére Jobbágy Zoltán ezredes, Bakos Csaba alezredes és Horváth Tibor alezredes ismertette a tudományos kutatási eredményeit.

- **A Műszaki Szakosztály tagjai** 2021. évben az alábbi rendezvényekben voltak érintve: Részvétel a Repüléstudomány-2021 konferencián, 2021. április 8-án. Robbantás szakmai bemutató, Balatonfüzfő-gyártelep, 2021. szeptember 28. (Szervező: Certrust Kft. Társrendezők: Óbudai Egyetem Biztonságtudományi Doktori Iskola, Magyar Robbantástechnikai Egyesület, Magyar Katonai Logisztikai Egyesület, MHTT Műszaki Szakosztály) (eredeti munkatervünkben áprilusra volt tervezve) NATO-2030 szimpózium, 2021. november 17. Tábi Levente alezredes előadása: “Az HQ MND-C megalakítása és annak műszaki vonzatai”
- **A Nemzeti Közszolgálati Egyetemmel** 2019 júliusában kötött együttműködési megállapodás alapján - a korábban kötött Együttműködési Szerződésbe beemelve - a Társaság folyamatosan fogad gyakornokokat, már öt egyetemi hallgató (BA, MA) töltötte gyakornoki idejét, a társaság irodáján.
- A Társaság népszerűsítését szolgálja az egyetemi és országos **TDK konferenciákon**, hadtudományi témakörben díjazott hallgatóinak elismerésben részesítése (könyvvásárlási utalvány, nagy értékű könyvek), amely egy sikeres projektnek bizonyult, jelentősen javította a Társaság ismertségét, integrálódását az egyetemi szférába. A Társaság vezetése és több szakosztály együttműködött a Biztonságpolitikai Szakkollégiummal és a Nemzetbiztonsági Szakkollégiummal, támogattuk őket konferenciák szervezésében, szakértőket, előadókat biztosítva számukra. Ösztönöztük az egyetemi hallgatókat a Társaság által kiírt "*Cikkpályázaton*" való részvételre is.
- 2021-ben tovább folytattuk a **honlap** naprakész működtetését és részleges fejlesztését, amelynek teljes megújítása 2022-ben megtörténik. A Hadtudomány folyóirat nemzetköziesítési céljának elérése érdekében létrehoztunk a honlapon egy különálló felületet, „*Hungarian Military Science*” néven, amely magyar és angol nyelven olvasható, és az angol nyelvű cikkek megjelenését hivatott szolgálni. A honlap felületén új rovatok jelentek meg 2021-ben, mint pl. *Média megjelenés*, *Tudástár*, *Kiadványaink (PDF)*, frissítettük a *Szakosztályok mappáját*, folyamatosan frissítjük a *Híreink* rovatot is. A **Rendezvényterv** a Társaság honlapján folyamatosan megtalálható volt, elérhetőségét biztosítottuk tagtársaink számára. A Társaság kommunikációs politikája szerint a rövid, egyképes tudósítások az Instagramra, a többképes, rövid tudósítások a nyilvános Facebookra kerülnek, míg a társasági honlap megmarad a tudományos hírek (több szöveg és több kép) gyűjtőhelyének. Fontos szempont, hogy a kiemelt eseményekről egyidejű tudósítások jelenjenek meg az előbb említett média felületeken, illetve a konferenciák előadásai akár élőben is követhetőek legyenek. A vezetés tevékenysége arra irányul, hogy minden megjelenés a közösségi médiában legyen egységes, naprakész és informatív, népszerűsítse a Társaságot, járuljon hozzá az MHTT programjainak és tevékenységének „*társadalmasításához*”. Az új kommunikációs szakpolitika jó visszaigazolást kapott a *Társaság megalakulásának 30 éves évfordulóját* népszerűsítő, hathónapos kampányban. A hírfolyam 2020. szeptember 04-től indult a Facebook oldalunkon, melyben a Társaság megalakulásáról tudósítottunk, az

érdeklődők száma elérte a 3600 főt. A továbbiakban (2021 februárjával bezárólag) 15 posztot jelentettünk meg, az aktívabb Szakosztályok történetét is feldolgozva. Posztonként 50-100 érdeklődő nyilvánított véleményt. *Össességében 2500-4000 fő között volt a hírfolyam követőinek száma.* Az anyagokat folyamatosan töltöttük fel a honlapra, a 30 év mappába, melynek tartalmát ez év júniusában véglegesítettük, azzal hogy a jubileumi kiadványunkat is megjelentettük ezen a felületen.

Össességében a Társaság, a Szakosztályok, Tagozatok és Klubok múlt évi tevékenysége továbbra is jónak ítélni lehet, amely komoly eredmény a pandémia okozta veszélyhelyzet keretei között. Számos területen előre léptünk, ilyen például a kommunikáció, tudományos folyóiratunk- és a honlap részleges fejlesztése, új tagnyilvántartó program működtetése, növekvő taglétszám, gyakornoki program. Ugyanakkor, más területeken bőven maradt tennivaló, ilyen az Alapszabály és SZMSZ módosítása, a vezetés átstrukturálása, szponzorációs bevételek növelése, egyes szakosztályok munkájának szervezettsége, amelyekben 2022-ben, a tisztújítást követően tervezünk javítani. .

Budapest, 2022. április 27-én

az MHTT elnöksége